

Klasa I szkoły ponadgimnazjalnej – język polski

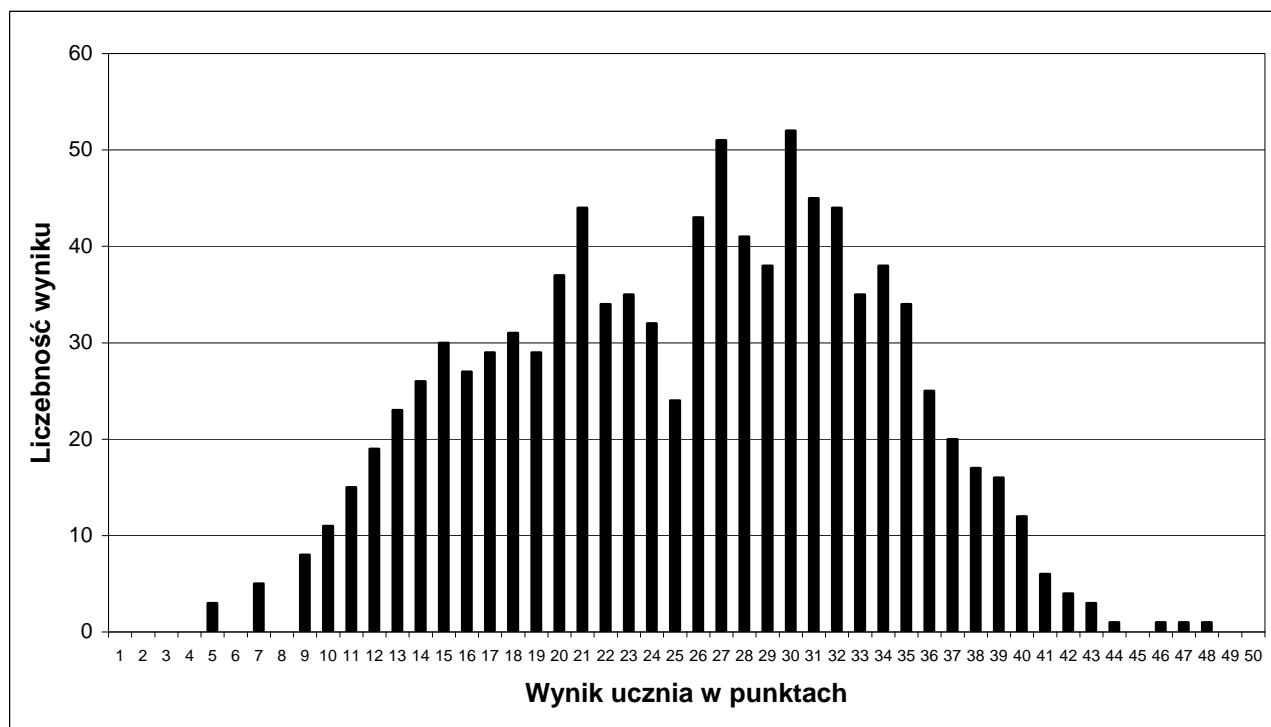
1. Informacje ogólne

Badanie osiągnięć uczniów I klas odbyło się 16 września 2009 r. Wyniki badań nadesłało 12 szkół. Analizie poddano wyniki 990 uczniów z 42 klas ponadgimnazjalnych.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki		Miary empiryczne ogół badanych
Skala wyników testowania		0 – 50
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)		25,47
Rozstęp średnich wyników klas		13,61 – 37,06
Współczynnik łatwości testu		0,51
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas		0,27 – 0,74
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	1
	0,20 - 0,49 trudne	23
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	15
	0,70 - 0,89 łatwe	6
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	3

3. Rozkład wyników uczniów

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	18	20	4	0

4. Łatwość umiejętności

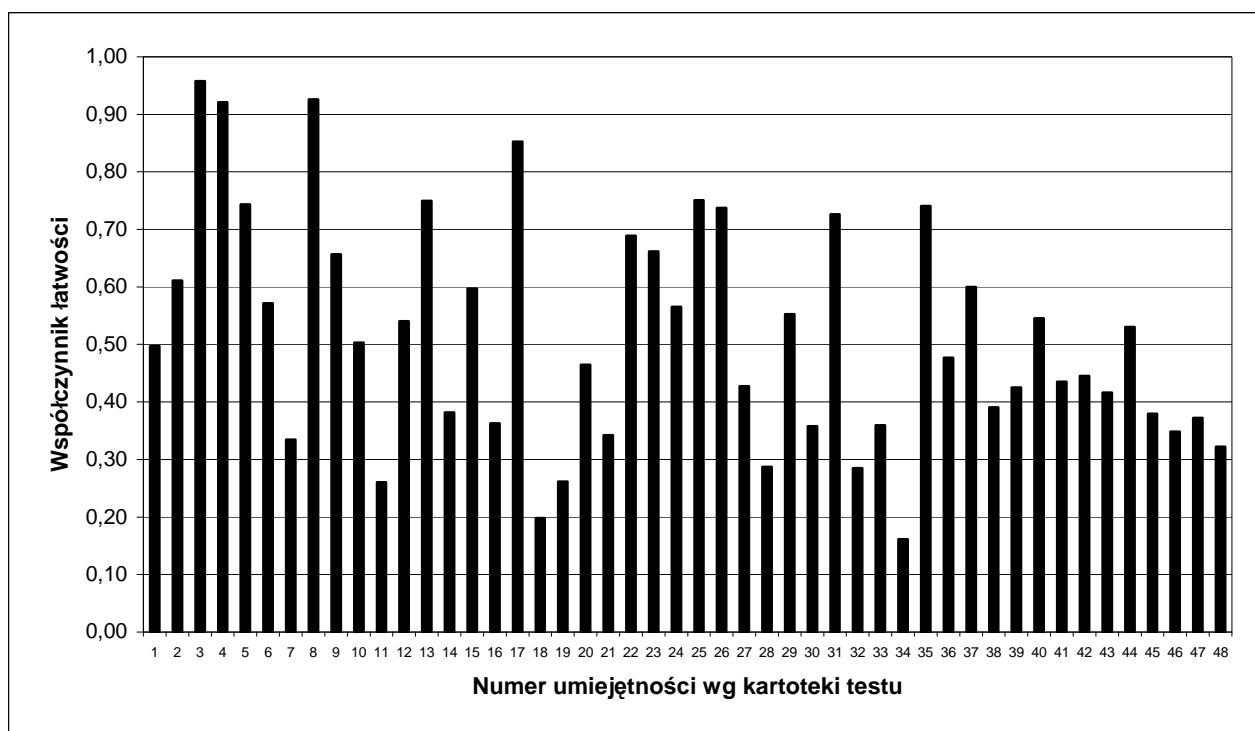

Tabela zamieszczona poniżej podaje dokładne współczynniki łatwości poszczególnych umiejętności sprawdzanych testem. Prosimy zwrócić uwagę na rozstęp współczynnika łatwości pomiędzy klasami. W przypadku niektórych umiejętności rozpiętość ta sięga jedności. Oznacza to, że nie tyle umiejętność jest trudna, ile, że uczniowie jednych klas opanowali ją – a innych niestety nie.

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność (Uczeń potrafi:)	Współczynnik łatwości	Rozstęp współczynnika łatwości dla klas	Procent opuszczeń
1.	1.	zlokalizować informację w tekście.	0,50	0,27 – 0,75	0
2.	2.	wskazać informację w tekście.	0,61	0,28 – 0,90	0
3.	3.	wskazać źródło fascynacji A. Einsteina.	0,96	0,83 – 1,00	0
4.	4.	wskazać słaby punkt bohatera.	0,92	0,71 – 1,00	0
5.	5.	zidentyfikować prawdę moralną wynikającą z tekstu.	0,74	0,50 – 0,96	0
6.	6.	określić kategorię estetyczną wypowiedzenia.	0,57	0,22 – 0,93	1
7.	7.	określić rodzaj tekstu.	0,33	0,08 – 0,67	0

8.	8.	<i>określić funkcję tekstu.</i>	0,93	0,77 – 1,00	0
9.	9.	<i>określić funkcję parentezy.</i>	0,66	0,31 – 0,90	0
10.	10.	zlokalizować w tekście fakt i opinię.	0,50	0,06 – 1,00	2
11.	11.	<i>wyjaśnić stwierdzenie bohatera tekstu.</i>	0,26	0,00 – 0,83	3
12.	12.	wskazać postawę bohatera.	0,54	0,25 – 0,87	0
13.	13.	wnioskować na podstawie zachowania bohatera.	0,75	0,46 – 0,97	0
14.	14.	określić rodzaj wypowiedzi.	0,38	0,10 – 0,79	0
15.	15.	określić charakter świata przedstawionego.	0,60	0,30 – 0,94	0
16.	16.	określić cechy rodzajowe tekstu.	0,36	0,06 – 0,83	0
17.	17.	wskazać zastosowanie kałamarza.	0,85	0,59 – 1,00	0
18.	18.	<i>zlokalizować w tekście wypowiedź w tonie patetycznym i potocznym.</i>	0,20	0,00 – 0,58	8
19.	19.	sformułować argumenty uzasadniające stwierdzenie.	0,26	0,00 – 0,83	7
20.	20.	wyjaśnić zachowanie bohatera.	0,46	0,06 – 0,83	3
21.	21.	<i>zastąpić przymiotnik eufemizmem lub peryfrazą.</i>	0,34	0,03 – 0,80	3
22.	22.	wskazać intencję wypowiedzi podmiotu lirycznego.	0,69	0,54 – 0,90	0
23.	23.	określić stosunek podmiotu lirycznego do adresata.	0,66	0,30 – 0,92	0
24.	24.	wskazać formę wypowiedzi podmiotu.	0,57	0,21 – 0,86	0
25.	25.	zlokalizować adresata zbiorowego.	0,75	0,29 – 1,00	1
26.	26.	określić typ liryki.	0,74	0,45 – 0,94	0
27.	27.	<i>wskazać dominujący środek artystyczny.</i>	0,43	0,17 – 1,00	1
28.	28.	zlokalizować części mowy wskazujące na ujawnienie się podmiotu.	0,29	0,00 – 0,80	4
29.	29.	podać znaczenie homonimu.	0,55	0,45 – 1,00	1
30.	30.	wypisać z tekstu zdrobnienia.	0,36	0,00 – 0,87	3
31.	31.	określić uczucia bohatera obrazu.	0,73	0,40 – 0,95	1
32.	32.	zidentyfikować cytaty z treścią obrazu.	0,28	0,09 – 0,67	1
33.	33.	określić charakter obrazu.	0,36	0,09 – 0,74	1
34.	34.	<i>określić typ malarstwa.</i>	0,16	0,00 – 0,48	1
35.	35.	stworzyć tekst zgodny z tematem.	0,74	0,00 – 1,00	9

36.	podać co najmniej dwa trafne przykłady.	0,48	0,00 – 1,00	11
37.	omówić (uzasadnić) pierwszy przykład.	0,60	0,00 – 1,00	12
38.	omówić (uzasadnić) drugi przykład.	0,39	0,00 – 0,92	12
39.	podsumować rozważania.	0,43	0,00 – 0,95	12
40.	zredagować pracę poprawną pod względem merytorycznym.	0,55	0,00 – 1,00	12
41.	zredagować tekst o trójdzielnej kompozycji zachowując właściwe proporcje i akapity.	0,44	0,00 – 1,00	13
42.	zredagować spójną wypowiedź.	0,45	0,00 – 1,00	13
43.	zredagować wypowiedź logicznie uporządkowaną.	0,42	0,00 – 1,00	13
44.	stosować poprawnie słownictwo.	0,53	0,00 – 1,00	13
45.	poprawnie odmieniać wyrazy oraz łączyć wyrazy w zdania i zdania pojedyncze złożone.	0,38	0,00 – 0,88	13
46.	stosować styl charakterystyczny dla wywodu argumentacyjnego.	0,35	0,00 – 1,00	13
47.	pisać poprawnie pod względem ortograficznym.	0,37	0,00 – 0,76	13
48.	pisać poprawnie pod względem interpunkcyjnym.	0,32	0,00 – 1,00	13

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki uczniów w skali staninowej

Wynik ucznia	Stanin
5 – 10	1 – najniższy
11 – 13	2 – bardzo niski
14 – 18	3 – niski
19 – 22	4 – niżej średni
23 – 27	5 – średni
28 – 31	6 – wyżej średni
32 – 34	7 – wysoki
35 – 38	8 – bardzo wysoki
39 – 48	9 – najwyższy

6. Wyniki klas w skali staninowej

Średni wynik klasy	Stanin
13,61	1 – najniższy
14,83 – 15,92	2 – bardzo niski
17,55 – 20,07	3 – niski
20,12 – 23,28	4 – niżej średni
23,93 – 27,09	5 – średni
27,04 – 30,42	6 – wyżej średni
31,58 – 33,63	7 – wysoki
33,65 – 35,66	8 – bardzo wysoki
33,67 – 37,06	9 – najwyższy

7. Komentarz autorów testu

Celem sprawdzianu „O szkole z przymrużeniem oka” było zdiagnozowanie wiadomości i umiejętności polonistycznych, niezbędnych na kolejnym etapie edukacji w szkole ponadgimnazjalnej (ujętych w podstawie programowej języka polskiego – trzeci etap edukacyjny oraz standardach wymagań egzaminacyjnych po gimnazjum). Test badał rozumienie różnych

tekstów (popularnonaukowego, epickiego, lirycznego oraz ikonograficznego) na poziomie dosłownym i przenośnym, a także umiejętność tworzenia dłuższej formy wypowiedzi (rozprawki).

Niestety, wynik testowania jest **niezadowalający**. Świadczy o tym uzyskany współczynnik łatwości całego arkusza, który wyniósł **0,51** (dolna frakcja współczynnika łatwości testu umiarkowanie trudnego). Za zadowalający, minimalny współczynnik łatwości, przyjmuje się współczynnik 0,70. Tymczasem na **50** umiejętności badanych testem, aż **39** uzyskało współczynnik niższy niż 0,70. Należy przy tym zaznaczyć, że intencją autorów było skonstruowanie narzędzia przyjaznego dla uczniów, ponieważ testowanie odbywało się na początku roku szkolnego, w nowej dla młodzieży szkole. Dlatego też w sprawdzianie diagnozowano **8** umiejętności, które autorzy sprawdzianu uznali za ponadpodstawowe, czyli trudniejsze dla uczniów.

W zakresie rozumienia czytanych tekstów na poziomie dosłownym i przenośnym największe trudności sprawiły uczniom następujące umiejętności z poziomu podstawowego (łatwość poniżej 0,50):

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność (Uczeń potrafi:)	Współczynnik łatwości	Rozstęp współczynnika łatwości dla klas	Procent opuszczeń
1.	1.	zlokalizować informację w tekście.	0,50	0,27 – 0,75	0
7.	7.	określić rodzaj tekstu.	0,33	0,08 – 0,67	0
10.	10.	zlokalizować w tekście fakt i opinię.	0,50	0,06 – 1,00	2
11.	11.	<i>wyjaśnić stwierdzenie bohatera tekstu.</i>	0,26	0,00 – 0,83	3
14.	14.	określić rodzaj wypowiedzi.	0,38	0,10 – 0,79	0
16.	16.	określić cechy rodzajowe tekstu.	0,36	0,06 – 0,83	0
18.	18.	<i>zlokalizować w tekście wypowiedź w tonie patetycznym i potocznym.</i>	0,20	0,00 – 0,58	8
19.	19.	sformułować argumenty uzasadniające stwierdzenie.	0,26	0,00 – 0,83	7
20.	20.	wyjaśnić zachowanie bohatera.	0,46	0,06 – 0,83	3
21.	21.	<i>zastąpić przymiotnik eufemizmem lub peryfrazą.</i>	0,34	0,03 – 0,80	3
27.	27.	<i>wskazać dominujący środek artystyczny.</i>	0,43	0,17 – 1,00	1
28.	28.	zlokalizować części mowy wskazujące na ujawnienie się podmiotu.	0,29	0,00 – 0,80	4
30.	30.	wypisać z tekstu zdrobnienia.	0,36	0,00 – 0,87	3
32.	32.	zidentyfikować cytaty z treścią obrazu.	0,28	0,09 – 0,67	1
33.	33.	określić charakter obrazu.	0,36	0,09 – 0,74	1
34.	34.	<i>określić typ malarstwa.</i>	0,16	0,00 – 0,48	1

W zakresie **tworzenia własnego, dłuższego tekstu** (rozprawki) trudności sprawiły uczniom następujące umiejętności z poziomu podstawowego (łatwość poniżej **0,70**):

35.	36.	podać co najmniej dwa trafne przykłady.	0,48	0,00 – 1,00	11
	37.	omówić (uzasadnić) pierwszy przykład.	0,60	0,00 – 1,00	12
	38.	omówić (uzasadnić) drugi przykład.	0,39	0,00 – 0,92	12
	39.	podsumować rozważania.	0,43	0,00 – 0,95	12
	40.	zredagować pracę poprawną pod względem merytorycznym.	0,55	0,00 – 1,00	12
	41.	zredagować tekst o trójdzielnej kompozycji zachowując właściwe proporcje i akapity.	0,44	0,00 – 1,00	13
	42.	zredagować spójną wypowiedź.	0,45	0,00 – 1,00	13
	43.	zredagować wypowiedź logicznie uporządkowaną.	0,42	0,00 – 1,00	13
	44.	stosować poprawnie słownictwo.	0,53	0,00 – 1,00	13
	45.	poprawnie odmieniać wyrazy oraz łączyć wyrazy w zdania i zdania pojedyncze złożone.	0,38	0,00 – 0,88	13
	46.	stosować styl charakterystyczny dla wyводу argumentacyjnego.	0,35	0,00 – 1,00	13
	47.	pisać poprawnie pod względem ortograficznym.	0,37	0,00 – 0,76	13
	48.	pisać poprawnie pod względem interpunkcyjnym.	0,32	0,00 – 1,00	13

W zawiązku z powyższymi wynikami ciągłego doskonalenia wymagają nadal elementarne umiejętności i wiadomości polonistyczne uczniów takie, jak:

- czytanie różnych tekstów (literackich i nieliterackich) na poziomie przenośnym i dosłownym;
- stosowanie podstawowych pojęć z zakresu teorii literatury (np. środki artystyczne);
- tworzenie dłuższych form wypowiedzi pisemnej (wymienionych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i standardach egzaminacyjnych) – z zachowaniem poprawności kompozycyjnej, językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.